

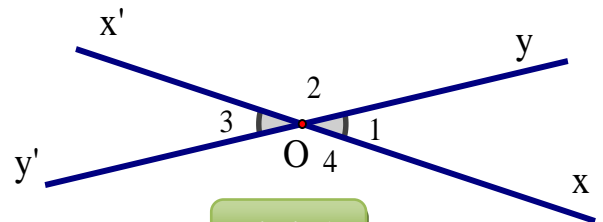
HÌNH HỌC **CHƯƠNG 1: ĐƯỜNG THẲNG VUÔNG GÓC**
ĐƯỜNG THẲNG SONG SONG

HÌNH HỌC

BÀI 1. HAI GÓC ĐỐI ĐỈNH

1. Thế nào là hai góc đối đỉnh

Định nghĩa : Hai góc đối đỉnh là hai góc mà mỗi cạnh của góc này là tia đối của một cạnh của góc kia.

Hình 1

2. Tính chất của hai góc đối

Vd: Hãy so sánh hai góc O_1 và góc O_3 ở Hình 1

Hình 1

+ Vì $\widehat{O_1}$ và $\widehat{O_2}$ kề bù nên:

$$\widehat{O_1} + \widehat{O_2} = 180^\circ \quad (1)$$

+ Vì $\widehat{O_2}$ và $\widehat{O_3}$ kề bù nên: $\widehat{O_2} + \widehat{O_3} = 180^\circ \quad (2)$

+ Từ (1) và (2) ta có: $\widehat{O_1} + \widehat{O_2} = \widehat{O_2} + \widehat{O_3} \quad (3)$

+ Từ (3) suy ra: $\widehat{O_1} = \widehat{O_3}$

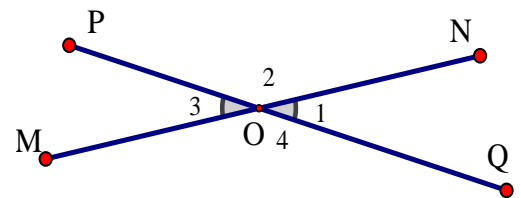
Tính chất: Hai góc đối đỉnh thì bằng nhau

Luyện tập

Cho 2 đường thẳng MN và PQ cắt nhau tại O. Viết tên các cặp góc đối đỉnh.

Trả lời: góc O_1 và góc O_3 đối đỉnh (hay góc QON và góc POM đối đỉnh)

Góc O_2 và góc O_4 đối đỉnh (hay góc PON và góc MOQ đối đỉnh)

BÀI TẬP: CÁC EM LÀM VÀO VỞ BÀI TẬP

Bài tập mẫu: Cho hình vẽ bên, biết góc $O_1 = 40^\circ$. Tính số đo các góc còn lại?

Giải:

+ Tính góc O_3

Ta có $O_1 = O_3$ (đối đỉnh)

Mà $O_1 = 40^\circ$ (giả thiết)

Nên $O_3 = 40^\circ$

+ Tính góc O_2

Ta có O_1 và O_2 kề bù

Nên $O_1 + O_2 = 180^\circ$

$$\Rightarrow 40^\circ + O_2 = 180^\circ$$

$$O_2 = 180^\circ - 40^\circ$$

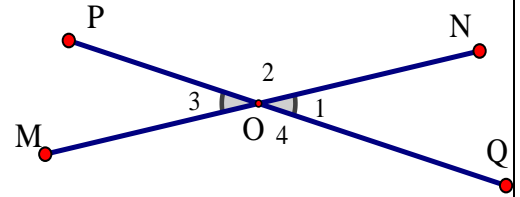
$$\Rightarrow O_2 = 140^\circ$$

+ Tính góc O_4

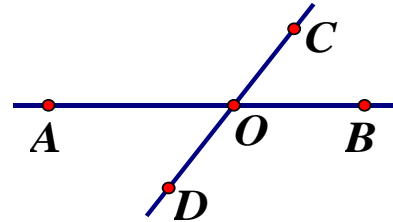
Ta có $O_4 = O_2$ (đối đỉnh)

Mà $O_2 = 140^\circ$ (giả thiết)

Nên $O_4 = 140^\circ$

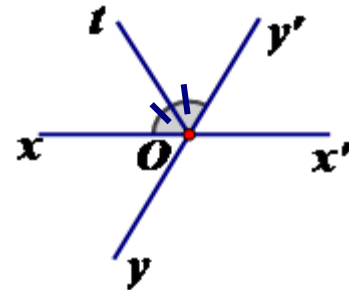

Bài 1: Cho hình vẽ bên: Tính số đo các góc còn lại, biết góc $AOC = 125^\circ$

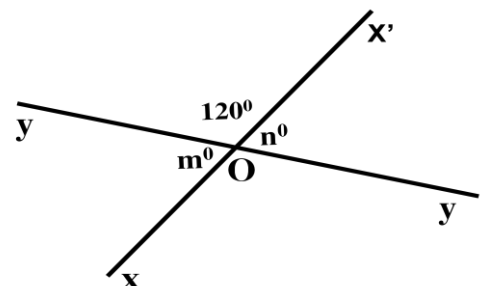

Bài 2: Cho hình vẽ sau, biết Ot là tia phân giác của góc xOy' và số đo góc $xOt = 60^\circ$.

- Kể tên các góc kề bù nhau, các góc đối đỉnh nhau
- Tính góc xOy' và góc xOy , $x'Oy'$

Bài 3 Cho hình vẽ, biết $x'Oy = 120^\circ$. Tính số đo $m^\circ + n^\circ = ?$

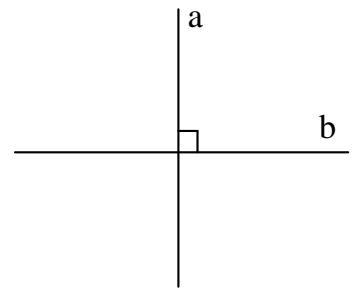
HÌNH HỌC

BÀI 2. HAI ĐƯỜNG VUÔNG GÓC

1. Thế nào là hai đường thẳng vuông góc?

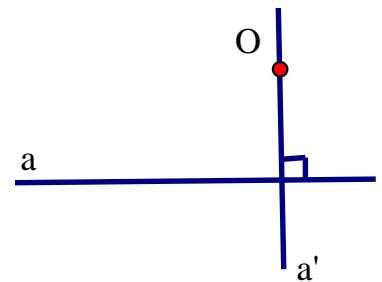
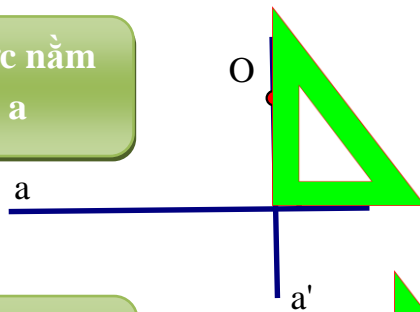
Hai đường thẳng a và b cắt nhau và trong các góc tạo thành có một góc vuông được gọi là hai đường thẳng vuông góc.

Kí hiệu : $a \perp b$.

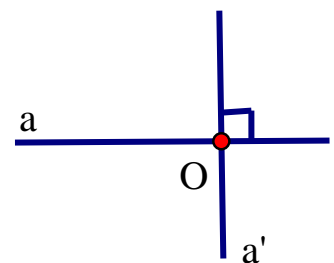
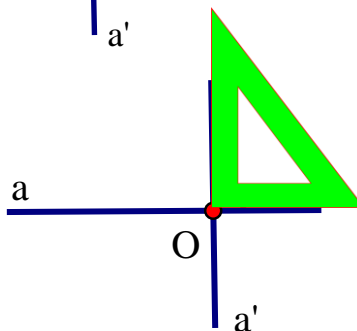

2. Vẽ hai đường thẳng vuông góc

+ Điểm O cho trước nằm ngoài đường thẳng a

+ Điểm O cho trước nằm trên đường thẳng a

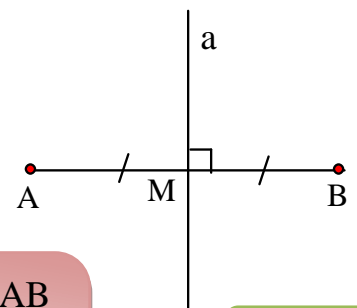

⇒ Có một và chỉ một đường thẳng a' đi qua điểm O và vuông góc với đường thẳng a cho trước.

3. Đường trung trực của đoạn thẳng

Khái niệm: Đường thẳng vuông góc với một đoạn thẳng tại trung điểm của đoạn thẳng ấy gọi là đường trung trực của đoạn thẳng ấy.

Trên Hình 2 thì đường thẳng a là đường trung trực của đoạn thẳng AB . Khi đó 2 điểm A và B gọi là đối xứng với nhau qua đường thẳng a .

Hình 2

BÀI TẬP 18, 20 sgk/tr87: CÁC EM HÃY LÀM VÀO VỞ BÀI TẬP

1. Nhân hai số hữu tỉ

$$\text{Với } x = \frac{a}{b} \quad y = \frac{c}{d}$$

$$\text{Thì } x \cdot y = \frac{a}{b} \cdot \frac{c}{d} = \frac{a \cdot c}{b \cdot d}$$

$$\text{Vd: } \frac{-3}{4} \cdot 2\frac{1}{2} = \frac{-3}{4} \cdot \frac{5}{2} = \frac{-3 \cdot 5}{4 \cdot 2} = \frac{-15}{8}$$

2. Chia hai số hữu tỉ

$$\text{Với } x = \frac{a}{b} \quad y = \frac{c}{d}$$

$$\text{Thì } x : y = \frac{a}{b} : \frac{c}{d} = \frac{a}{b} \cdot \frac{d}{c} = \frac{a \cdot d}{b \cdot c}$$

$$\text{Vd: } -0,4 : \frac{-2}{3} = \frac{-4}{10} : \frac{-2}{3} = \frac{-4}{10} \cdot \frac{3}{-2} = \frac{-4 \cdot 3}{10 \cdot (-2)} = \frac{-12}{-20}$$

Chú ý: thương của phép chia số hữu tỉ x cho số hữu tỉ y (y ≠ 0) gọi là tỉ số của hai số x và y, kí hiệu là $\frac{x}{y}$ hay x : y

Bài tập: Các em làm vào vở bài tập

Bài 1: Tính

a) $\frac{7}{3} \cdot \frac{-9}{14}$

b) $\frac{-3}{7} \cdot \frac{21}{5}$

c) $\frac{5}{8} \cdot \frac{3}{2}$

d) $-15 \cdot \frac{7}{10}$

e) $\frac{7}{12} \cdot 9$

f) $\frac{-4}{5} : \frac{-8}{15}$

g) $\frac{-30}{17} : \frac{-15}{34}$

h) $\frac{14}{9} : \frac{1}{3}$

i) $-18 : \frac{6}{5}$

j) $\frac{15}{7} : (-10)$

Bài 2: Thực hiện phép tính

a) $\frac{15}{4} \cdot \frac{-7}{15} \cdot \frac{2}{5}$

b) $\frac{-1}{8} \cdot (-16) \cdot \frac{8}{9} \cdot \frac{3}{2}$

c) $\left(-2\frac{1}{5}\right) \cdot \frac{9}{11} \cdot \left(-1\frac{1}{14}\right) \cdot \frac{2}{5}$

d) $\frac{7}{5} \cdot \frac{18}{11} + \frac{7}{5} \cdot \frac{4}{11}$

Bài 3: Tìm x

a) $\frac{5}{2}x = \frac{15}{7}$

b) $\frac{8}{15} : x = \frac{6}{5}$

c) $x : \frac{9}{14} = -\frac{5}{21}$

d) $\frac{1}{7} - \frac{2}{5}x = \frac{3}{5}$

e) $x - \frac{3}{4} = \frac{-15}{16} : \frac{5}{8}$

f) $2x + \frac{1}{2} = \frac{-5}{3}$

1. Giá trị tuyệt đối của một số hữu tỉ

Định nghĩa: $|x| = \begin{cases} x & \text{neu } x \geq 0 \\ -x & \text{neu } x < 0 \end{cases}$

Ví dụ

$$x = \frac{3}{8} \Rightarrow |x| = \left| \frac{3}{8} \right| = \frac{3}{8} \quad \left(\text{vì } \frac{3}{8} > 0 \right)$$

$$x = -\frac{3}{8} \Rightarrow |x| = \left| -\frac{3}{8} \right| = \frac{3}{8} \quad \left(\text{vì } -\frac{3}{8} < 0 \right)$$

$$|x| = \frac{3}{8} \Rightarrow x = \frac{3}{8} \text{ hay } x = -\frac{3}{8}$$

2. Cộng, trừ, nhân, chia số thập phân

+ Để cộng, trừ, nhân, chia các số thập phân, ta có thể viết chúng dưới dạng phân số thập phân rồi làm theo quy tắc các phép tính đã biết về phân số.

$$\text{Vd: } 2,5 + 0,5 = \frac{5}{2} + \frac{1}{2} = 3$$

$$2,5 \cdot 0,5 = \frac{5}{2} \cdot \frac{1}{2} = \frac{5}{4}$$

Ta thường cộng, trừ, nhân 2 số thập phân theo quy tắc về giá trị tuyệt đối và về dấu tương tự như trong số nguyên.

$$\text{Vd: } -5,2 + (-3,4) = -(5,2 + 3,4) = -8,8$$

$$7,5 - 8,6 = -(8,6 - 7,5) = -1,1$$

$$-0,25 \cdot 2,5 = -(0,25 \cdot 2,5) = 0,625$$

+ Khi x và y cùng dấu: $x : y \rightarrow$ mang dấu +

Khi x và y khác dấu: $x : y \rightarrow$ mang dấu -

$$\text{Vd: } (-0,408) : (-0,34) = + (0,408 : 0,34) = 1,2$$

$$(-0,408) : (+0,34) = - (0,408 : 0,34) = -1,2$$

Bài tập: Các em làm vào vở bài tập

Bài 11, 13 sgk/ tr12

Bài 1: Thực hiện phép tính

a) $\left|-\frac{1}{2}\right| + \frac{1}{3} - 2 \cdot \frac{2}{3}$

b) $\left|\frac{-2}{3}\right| + \frac{1}{2} \cdot \left(\frac{-4}{3}\right) + \left|\frac{5}{16}\right|$

c) $\left(\frac{3}{4} + \frac{2}{3}\right) : \frac{7}{4} + \left|\frac{-3}{4} + \frac{1}{2}\right|$

d) $\left(\frac{3}{5} - \frac{7}{4}\right) : \left|\frac{23}{10}\right| + \frac{1}{2}$

e) $\left|\frac{1}{5} : \frac{1}{10}\right| - \frac{1}{3} \cdot \left(\frac{6}{5} - \frac{9}{4}\right)$

f) $\frac{3}{4} - \left|\frac{2}{3}\right| \cdot (-3) + \frac{5}{12}$

Bài 2: Tìm x

a) $|x| = \frac{2}{3}$

b) $|x| = \frac{1}{2} - \left(-\frac{2}{3}\right)$

c) $|x| + \frac{1}{2} = \frac{5}{4}$

d) $|x| - \frac{3}{5} = \frac{4}{3}$

e) $2|x| = \frac{1}{2}$

f) $\left|x + \frac{5}{7}\right| = 0$

Hết

